

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради
університету
30 серпня 2021 року,
протокол № 1

Голова вченої ради університету

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

30 серпня 2021 року
м.п.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ ПРАВО»
для підготовки на другому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 081 Право
галузі знань 08 Право

м. Хмельницький
2021

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 2
2. Заплановані результати навчання	– 3
3. Програма навчальної дисципліни	– 5
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 7
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 7
4.2. Аудиторні заняття	– 8
4.3. Самостійна робота студентів	– 8
5. Методи навчання та контролю	– 8
6. Схема нарахування балів	– 9
7. Рекомендована література	– 9
7.1. Основна література	– 9
7.2. Допоміжна література	– 10
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 10

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– 29 Міжнародні відносини
2. Код і назва спеціальності	– 293 Міжнародне право
3. Назва спеціалізації	– не передбачено
4. Назва дисципліни	– Міжнародне економічне право
5. Тип дисципліни	– обов'язкова
6. Код дисципліни	– ОДПП 1.2.16
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– перший
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	– бакалавр
9. Курс / рік навчання	– четвертий
10. Семестр	– сьомий
11. Обсяг вивчення дисципліни:	
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 4/120
2) денна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	– 56,0
% від загального обсягу	– 47
лекційні заняття (годин)	– 30,0
% від обсягу аудиторних годин	– 54
семінарські заняття (годин)	– 26,0
% від обсягу аудиторних годин	– 46
самостійна робота (годин)	– 4,5
% від загального обсягу	– 53
тижневих годин:	
аудиторних занять	– 4,0
самостійної роботи	– 4,5

12. Форма семестрового контролю – екзамен
13. Місце дисципліни в логічній схемі:
- 1) попередні дисципліни – ВД 2.1.9. Міжнародні економічні відносини
ВД 2.1.10 Теорія міжнародних відносин
ОДПП 1.2.9. Міжнародне публічне право
- 2) супутні дисципліни –
- 3) наступні дисципліни – ОДПП 1.2.18. Міжнародний комерційний арбітраж
14. Мова вивчення дисципліни – Українська.

2. Заплановані результати навчання

<p>Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни</p>	<p style="text-align: center;"><u>Загальні компетентності</u></p> <p>ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК-9. Здатність цінувати та поважати різноманітність і мультикультурність. ЗК-11. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p style="text-align: center;"><u>Спеціальні компетентності</u></p> <p>СК-1. Здатність розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, форми та способи їх реалізації, типи та види міжнародних акторів, їх роль в сучасних міжнародних відносинах та міжнародній політиці. СК-2. Вміння характеризувати природу та джерела зовнішньої політики держави, еволюцію підходів до формування та здійснення зовнішньої політики, принципи організації системи зовнішньої політики та функціонування інститутів зовнішньої політики. СК-3. Здатність захищати національні інтереси власної держави за допомогою міжнародно-правових інструментів. СК-5. Уміння здійснювати юридичний аналіз та юридичну кваліфікацію явищ міжнародного життя на основі міжнародно-правових норм. СК-6. Уміння надавати юридичні висновки й консультації з питань міжнародного права, національного права України та інших держав; визначати юридичні ризики тих або інших зовнішньополітичних або зовнішньоекономічних ініціатив, підбирати шляхи їхньої мінімізації. СК-7. Здатність до юридичного супроводу основних видів зовнішньоекономічних операцій і міжнародної економічної взаємодії. СК-13 Уміння розуміти особливості міжнародно-правових явищ, прогнозувати основні напрямки розвитку міжнародного права. СК-14 Здатність адаптувати та використовувати міжнародно-правові норми та принципи в національній правовій системі.</p>
---	--

Результати навчання	<p>ПРН-12 Здатність на професійному рівні брати участь у фахових дискусіях із міжнародно-правових і загальною юридичних питань; поважати опонентів та їхню позицію</p> <p>ПРН-13 Уміння пояснювати природу та зміст основних міжнародно-правових явищ і процесів.</p> <p>ПРН-18 Здатність здійснювати юридичний супровід основних видів міжнародної співпраці та зовнішньоекономічних операцій.</p>
----------------------------	---

Після завершення вивчення дисципліни	
здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:	
1. Знання	
<i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i>	
1.1)	відтворювати визначення понятійно-термінологічного апарату міжнародного економічного права;
1.2)	поняття держави та міжнародних економічних організацій як суб'єктів міжнародного економічного права;
1.3)	описувати характерні ознаки поглядів на міжнародне економічне право вітчизняних та зарубіжних вчених;
1.4)	сформулювати систему знань з принципів, правил, законодавчих норм, форм і методів міжнародної економічної діяльності;
1.5)	освоїти об'єктивний підхід до розуміння ролі, місця та значення міжнародної економічної діяльності України у системі міжнародних економічних відносин.
2. Розуміння	
<i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i>	
2.1)	пояснювати зміст дефініцій основних термінів, що розкривають суть міжнародного економічного права;
2.2)	класифікувати основні положення про підгалузі міжнародного економічного права;
2.3)	виділяти види та основні положення про міжнародні економічні договори;
2.4)	визначати місце і роль України у світових економічних процесах з контексті глобалізації;
2.5)	давати оцінку ресурсного потенціалу країни, зокрема, його експортної частки.
3. Застосування знань	
<i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i>	
3.1)	працювати з міжнародними нормативно-правовими актами;
3.2)	застосувати набуті знання у вирішенні практичних питань;
3.3)	знаходити недоліки та порушення міжнародного законодавства в міжнародних економічних договорах;
3.4)	аналізувати та надавати характеристику міжнародним економічним організаціям;
3.5)	визначати техніку організації й механізм здійснення валютно-фінансових операцій.
4. Аналіз	
<i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>	
4.1)	Аналізувати джерела та принципи міжнародного економічного права;
4.2)	розділяти спори у міжнародних економічних відносинах;
4.3)	визначати основні принципи міжнародного фінансового права, інвестиційного права;

4.4)	визначати ступінь реальної участі національних суб'єктів підприємництва України в системі сучасних міжнародних ринків: товарів і послуг фінансово-грошового і валютного, технологій, робочої сили;
4.5)	давати оцінку ресурсного потенціалу країни, зокрема, його експортної частки.
5. Синтез <i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>	
5.1)	аргументувати міжнародно-правове регулювання науково-технічного співробітництва;
5.2)	пояснювати основні вимоги щодо економічної інтеграції держав;
5.3)	врегулювати зовнішньоекономічну діяльність в Україні;
5.4)	вибрати моделі зовнішньоекономічної стратегії, спрямованої на формування відкритої економіки України;
5.5)	визначити місце і роль України у світових економічних процесах з контексті глобалізації.
6. Оцінювання <i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>	
6.1)	оцінювати роль економічної інтеграції держав та міжнародного економічного права;
6.2)	робити висновок щодо врегулювання спорів у міжнародних економічних відносин;
6.3)	встановлювати чіткі ознаки суб'єктів міжнародного економічного права;
6.4)	пояснювати техніку організації й механізм здійснення валютно-фінансових операцій;
6.5)	узагальнювати практику застосування антимонопольного законодавства і робити відповідні висновки за результатами узагальнення.
7. Створення (творчість) <i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатовимірності та альтернативності сучасної культури)</i>	
7.1)	засвоїти основні принципи визначення правової природи міжнародного економічного права;
7.2)	розробляти поточні та перспективні плани діяльності організації;
7.3)	складати звіти про виконання завдань;
7.4)	робити висновки за результатами особистої праці;
7.5)	створювати комунікативні зв'язки з оточуючими.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Міжнародне економічне право (МЕП) та система міжнародних економічних відносин (МЕВ)

Поняття МЕП та його галузі. Концепції МЕП. Особливості МЕП. Публічно-правові та приватноправові елементи в правовому регулюванні МЕВ. Предмет та метод міжнародно-правового регулювання МЕВ. Предмети міжнародно-правового регулювання (МІПР) в МЕВ. Транскордонний рух товарів, послуг, фінансів, інвестицій.

Державні інтереси в сфері правового регулювання МЕВ. Економічна сила і право. «Наднаціональність» в МЕП. МЕП як наука та навчальна дисципліна.

Структура вивчення навчальної дисципліни МЕП та внутрішнє право. Взаємопроникнення МЕП та внутрішнього права. Явище екстратериторіальності дії внутрішнього права в МЕВ. Проблема колізій. МЕП та міжнародне приватне право. Внутрішній правовий режим і міжнародно-правовий режим.

Тема 2. Суб'єкти міжнародного економічного права

Поняття держави. Держава як основний суб'єкт міжнародного економічного права. Поняття державного суверенітету. Основні складові державного суверенітету. Поняття

імунітету держави в міжнародному економічному праві. Класифікація імунітетів держави. Нормативне закріплення імунітетів держави. Україна як самостійний суб'єкт міжнародного економічного права.

Поняття міжнародної економічної організації. Правовий статус міжнародної економічної організації як суб'єкта міжнародного економічного права. Види міжнародних економічних організацій. Характеристика міжнародних економічних організацій в системі ООН. Структура, цілі і функції ВТО. Загальна характеристика регіональних міжнародних економічних організацій. Міжнародні інтеграційні об'єднання: ЕС, НАФТА, ЛАІ.

Поняття і види ТНК. Роль ТНК у міжнародних економічних відносинах. Міжнародно-правове регулювання діяльності ТНК. Проект кодексу поведінки ТНК.

Тема 3. Принципи міжнародного економічного права

Система правових принципів в сфері міжнародного економічного права. Загальні принципи права та міжнародне економічне право. Дія загальних принципів міжнародного права в сфері міжнародних

економічних відносин. Відмінність між принципом права та суверенним правом.

Становлення та розвиток спеціальних принципів МЕР. Роль досліджень ЮНІТАР, Ломейських конвенцій та Сеульської декларації Асоціації міжнародного права у розвитку системи спеціальних принципів міжнародного економічного права.

Правове закріплення, суть та розвиток принципу свободи вибору форми організації зовнішньоекономічних зв'язків.

Правове закріплення, суть та розвиток принципу невід'ємного суверенітету держав над їх природними та іншими ресурсами, а також їх економічною діяльністю. Правове закріплення, суть та розвиток принципу економічної безпеки. Правове закріплення, суть та розвиток принципу взаємної вигоди. Правове закріплення, суть та розвиток принципу надання режиму найбільшого сприяння.

Тема 4. Міжнародні економічні організації:

Гене́за виникнення та становлення міжнародних економічних організацій. Завдання та цілі міжнародних економічних організацій. Правовий статус міжнародної організації як суб'єкта міжнародних економічних відносин.

Виникнення та становлення Організації об'єднаних націй. Основні завдання та цілі ООН, її правовий статус. Правовий статус Економічної і Соціальної Ради (ЕКОСОР). Міжнародний валютний фонд (МВФ). Міжнародна морська організація (ММО). Міжнародна організація цивільної авіації (МОЦА). Міжнародна організація праці (МОП). Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ). Міжнародне агентство з атомної енергії (МАГАТЕ).

Поняття та правовий статус міжнародних фінансово-кредитних організацій. Міжнародний валютний фонд. Група світового банку. Банк міжнародних розрахунків. Організації з регулювання зовнішньої заборгованості. Регіональні банки.

Правовий статус, завдання та цілі ОПЕК. Правовий статус, етапи створення, завдання та цілі Світової організації торгівлі (СОТ). Загальна характеристика Генеральної угоди про тарифи та торгівлю.

Загальна характеристика Регіональних економічних організацій. Співдружність Незалежних Держав (СНД). Євразійське економічне співтовариство (ЄврАзЕС). ГУУАМ.

Тема 5. Економічна інтеграція держав в МЕР

Інституційні механізми та форми інтеграції. Інтеграція на глобальному та регіональному рівні. Співвідношення внутрішньоінтеграційних режимів та принципу найбільшого сприяння. Інтеграція та економічне співробітництво.

Європейський економічний простір. Джерела європейської інтеграції. Римський договір 1957 року. Наднаціональний правопорядок ЄС в економічній сфері. Диференційований режим імпорту в ЄС.

Регіональні інтеграційні об'єднання держав. Міжрегіональна інтеграція.

Україна та СНД в інтеграційних процесах. Історія функціонування ВЕЗ (1949-1991 рр.).

Тема 6. Врегулювання спорів в МЕП Міжнародно-правова відповідальність в МЕП

Міжнародні спори та мирні засоби врегулювання спорів в МЕВ. Юрисдикція Міжнародного суду ООН. Роль міжнародних організацій у вирішенні міжнародних спорів в МЕВ. Врегулювання спорів в системі ЄС.

Врегулювання спорів в рамках СНД. Врегулювання спорів в системі СОТ. Види правопорушень та відповідальності. Матеріальна шкода в МЕВ. Відповідальність в МЕВ та форми її реалізації. Колективні санкції.

Відповідальність держави у випадку націоналізації іноземної власності. Практика застосування силових репресалій в МЕП.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин												
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання						
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі					
			Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін. зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін. зав.	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1.	Міжнародне економічне право (МЕП) та система міжнародних економічних відносин (МЕВ)	20	6	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-
2.	Суб'єкти міжнародного економічного права	18	4	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-
3.	Принципи міжнародного економічного права	18	4	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-
4.	Міжнародні економічні організації.	26	6	6	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-
5.	Економічна інтеграція держав в МЕП	18	4	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-

б.	Врегулювання спорів в МЕП Міжнародно-правова відповідальність в МЕП	20	6	4	–	–	10	–	–	–	–	–	–
	Всього годин:	120	30	26	–	–	64	–	–	–	–	–	–

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські (практичні, лабораторні) заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських (практичних, лабораторних) занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів включає завдання до кожної теми та індивідуальні завдання.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.3. У процесі вивчення навчальної дисципліни студенти виконують індивідуальні завдання у вигляді рефератів.

4.3.4. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- вирішення ситуаційних завдань;
- презентація виконаних есе за завданою тематикою.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;

2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;

3) виконання поточних контрольних робіт у формі тестування;

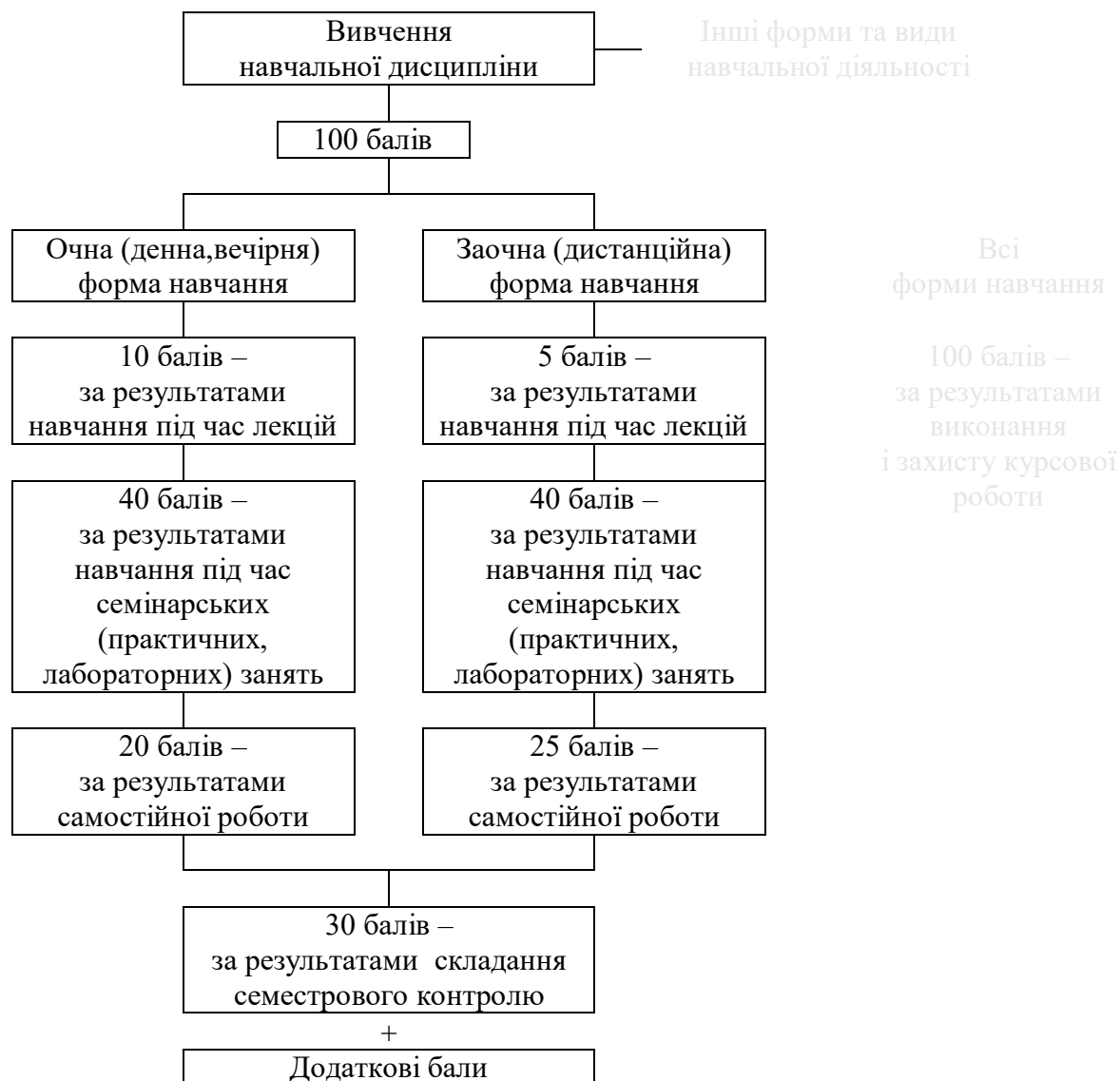
4) захист підготовленого публічного виступу.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного іспиту.

Структура екзаменаційного білету включає три теоретичних питання.

6. Схема нарахування балів

6.1. Наррахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Бліхар М. М., Омельчук О. М., Черняк О. Ю. Міжнародне економічне право. Загальна частина : підручник. Хмельницький : Видавництво ХУУП імені Леоніда Юзькова, 2020. 212 с.
2. Веприняк Д.М. Міжнародне економічне право: навчально-методичний посібник. К.: Освіта України, 2009. 236 с.
3. Дахно І.І. Міжнародне економічне право: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Центр учбової літератури, 2009. 304 с.

4. Дей М.О. Міжнародне економічне право: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів економічного та юридичного спрямування. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2009. 800 с.
5. Сидор В.Д. Міжнародне економічне право: навч. посіб. К.: Дакор, 2010. 248 с.
6. Стрельцов В. Ю. Європейська економічна інтеграція. Модуль 6 : навч. посіб. Х. : Магістр, 2009. 148 с.
7. Чубарев В. Л. Міжнародне економічне право : підручник. К. : Юрінком Інтер, 2009. 368 с.
8. Шумилов В. М. Международное публичное экономическое право : учеб. пособие. Изд. 2-е, испр. и доп. М. : НИМП, 2001. 288с.
9. Шутак І. Д. Правове регулювання міжнародних економічних відносин : навч. посіб. К. : Алерта, 2012. 412 с.

7.2. Допоміжні джерела

1. Гафинець О. Особливості правового статусу специфічних суб'єктів міжнародного економічного права. *Студентський юридичний журнал*. 2012. № 2. С. 54–59.
2. Дмитрієв А. І. Деякі особливості становлення міжнародного економічного права: історичний аспект. *Науковий вісник Чернівецького університету. Правознавство*. 2002. Вип. 147. С. 32–35.
3. Львова Е. О. Международное экономическое право: онтологические и аксиологические подходы к определению понятия. *Держава і право. Юридичні і політичні науки*. К., 2008. Вип. 39. С. 606–611.
4. Опришко В. Ф. Міжнародне економічне право: концепції та поняття. *Право України*. 2012. № 9. С. 407–415.
5. Чувпило А. А. Имплементация международного экономического права. *Економіка та право*. 2005. № 3. С. 17–20.
6. Чихірьов В. Л. Єдиний економічний простір: правові питання. *Міжнародне економічне співробітництво України (правові проблеми): матеріали міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 18 листоп. 2004 р. К., 2004. С. 422–425.*

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://portal.rada.gov.ua>
2. <http://kmu.gov.ua>
3. <http://ccu.gov.ua>
4. <http://president.gov.ua>
5. <http://www.un.org>
6. <http://www.icj-cij.org>
7. <http://www.un.org/Russian/law/ilc>
8. <http://www.ohchr.org/english/bodies/hrcouncil>
9. <http://www.wtj.com>
10. <http://itlos.org>
11. <http://icc-cpi.int>

12. <http://echr.coe.int>
13. <https://www.un.org/>
14. <http://www.imo.org/en/Pages/Default.aspx>
15. <http://www.upu.int/en.html>
16. <https://www.ifad.org/en/>
17. <https://public.wmo.int/en>
18. <https://www.fairtrade.net/>
19. <https://www.iea.org/>
20. <https://guam-organization.org/en/>
21. <http://www.bsec-organization.org/>
22. <http://www.cis.minsk.by/>
23. <http://www.eurasiancommission.org/>
24. <https://www.unido.org/>
25. <http://www.fao.org/home/en/>
26. <https://www.imf.org/external/index.htm>
27. <https://www.worldbank.org/>
28. <https://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm>
29. https://www.opec.org/opec_web/en/
30. <https://www.icao.int/Pages/default.aspx>
31. <https://www.itu.int/en/Pages/default.aspx>

Розробники робочої програми:

Викладач дисципліни – доцент кафедри міжнародного та європейського права, кандидат юридичних наук, доцент

_____ Роксолана ІВАНОВА

27 серпня 2021 року

завідувачка кафедри міжнародного та європейського права, кандидат юридичних наук, доцент

_____ Олена ЧЕРНЯК

27 серпня 2021 року

Схвалено кафедрою міжнародного та європейського права

27 серпня 2021 року, протокол № 1.

Завідувачка кафедри _____ Олена ЧЕРНЯК

27 серпня 2021 року

Декан юридичного факультету, доцент кафедри кримінального права та процесу, кандидат юридичних наук

_____ Сергій КРУШИНСЬКИЙ

26 серпня 2021 року

Погоджено методичною радою університету 28 серпня 2021 року, протокол № 1.

Голова методичної ради _____ Ірина КОВТУН

28 серпня 2021 року

Обліковий обсяг програми – 0,7 ум.др.арк.